

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนในพุทธปรัชญาเถรวาท

ผู้เขียน

พระบุญรอด บุญมีประเสริฐ (ปกณธมโม)

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ปรัชญา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร. สมหวัง แก้วสุฟอง ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร. ประมวล เพ็งจันทร์ กรรมการ

อาจารย์ ดร. พิสิษฐ์ โคตรสุโพธิ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนในพุทธปรัชญาเถรวาท โดยเป็นการศึกษาเชิงเอกสาร และเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ โดยมีวัตถุประสงค์การศึกษา 3 ประการด้วยกันคือ ความหมาย ธรรมชาติ และคุณสมบัติของผู้เรียน จากการศึกษาได้ข้อสรุปว่า

ในพุทธปรัชญา ผู้เรียนหมายถึงผู้ที่ฝึกฝนพัฒนาได้ มีสติปัญญาพอที่จะสั่งสอนได้และเรียนรู้ได้ โดยมุ่งเน้นผู้เรียนที่เป็นปุถุชนที่สามารถฝึกฝนพัฒนาตนจนถึงกัลยาณชน ในที่นี้หมายถึงผู้เรียนทั่วไปในระบบการศึกษา แต่ผู้เรียนในพุทธปรัชญายังกินความกว้างไปถึงบุคคลทั่วไปที่ไม่ได้เข้าสู่ระบบการศึกษาตามแบบแผนที่สังคมกำหนดขึ้น

ส่วนธรรมชาติของผู้เรียน พุทธปรัชญามองว่า เป็นบุคคลที่สามารถฝึกฝนพัฒนาตนให้ถึงความเป็นผู้ประเสริฐได้ แต่เมื่ออาศัยการเทียบเคียงแนวคิดในเรื่องจริต 6 แล้ว ทำให้ข้อสรุปว่า ผู้เรียนนั้นมีเงื่อนไขการเรียนรู้เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายที่หลากหลายแตกต่างกันไป

ในประเด็นที่ว่าด้วยคุณสมบัติของผู้เรียนได้แก่ ผู้เรียนจะต้องเห็นคุณค่าของการเรียนรู้เพื่อรู้ ไม่ใช่เรียนโดยมุ่งความสำเร็จในเชิงวัตถุเท่านั้น ผู้เรียนต้องเป็นผู้ที่มีความตั้งใจเรียน มีความรักในการเรียนรู้ และเรียนรู้ด้วยความรัก และผู้เรียนต้องพร้อมยอมรับการเรียนรู้โดยปราศจากอคติทั้งต่อสิ่งที่เรียนรู้และผู้ถ่ายทอดความรู้ กระบวนการเรียนการสอนในปัจจุบัน หากยึดถือในประเด็น

คุณสมบัติของผู้เรียนในพุทธปรัชญา ก็จะสามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ไปสู่จุดมุ่งหมายที่พึงประสงค์ได้ ที่สุดเมื่อผู้เรียนในพุทธปรัชญาผ่านกระบวนการเรียนรู้โดยลำดับขึ้นไปจะสะท้อนภาพของความเป็นผู้ที่มีสุขมากทุกข์น้อยได้อย่างชัดเจน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title An Analytical Study of Learners in Theravada
Buddhist Philosophy

Author Phra Boonrawd Boonmeeprasert

Degree Master of Arts (Philosophy)

Thesis Advisory Committee

Lect. Dr. Somwang	Kaewsufong	Chairperson
Lect. Dr. Pramuan	Pengchan	Member
Lect. Dr. Phisit	Kotsupho	Member

ABSTRACT

The purpose of this thesis is to study the Learner in Theravada Buddhist Philosophy in 3 respects: the meaning, the nature, and the qualifications.

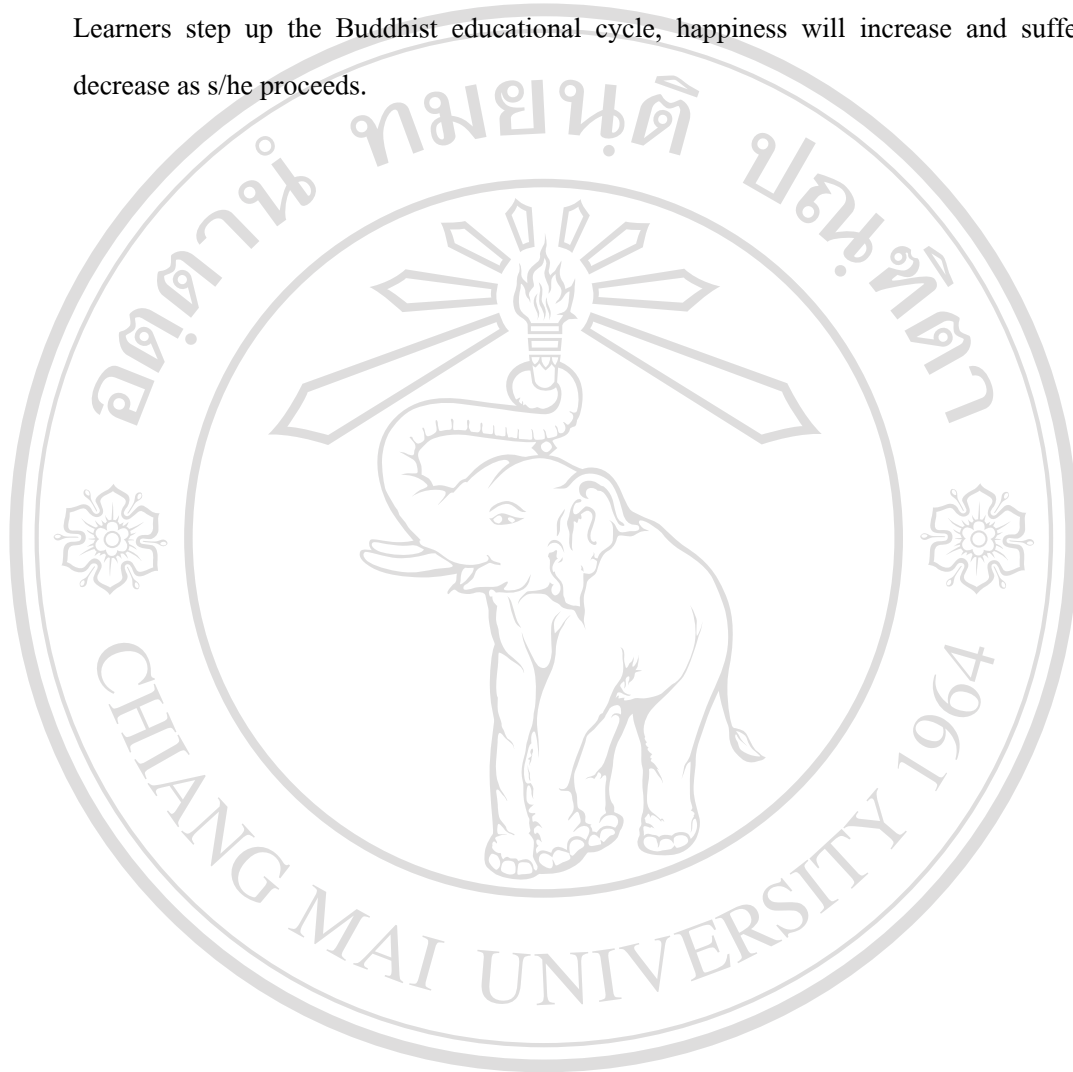
It was found that the meaning of Learner is a trainable person, the person capable of being guided and learned, starting from an average person (Puthujana) up to the good person (who has received some degree of training). It was also found that the meaning of the Learners can include the learners who did not benefit from the socially determined educational system.

Concerning the nature of the Learner, it was found that Learners are diversified in accordance with six tendencies (Carita). Therefore the conditions for reaching the aim of each individual are different.

Regarding the qualifications, it was found that the Learners must realize the value of learning, realize that the aim of learning is knowledge for knowledge's sake and not merely for material accomplishment. Having cultivated the love of knowledge, the Learners will learn with care. The Learners also must be sincere towards knowledge and should not be motivated by any kind of bias. In short, if the contemporary educational system adopts

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

the Buddhist educational philosophy, it will be aimed at desirable results. Finally, as the Learners step up the Buddhist educational cycle, happiness will increase and suffering will decrease as s/he proceeds.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved